

A photograph of a young couple standing outdoors in winter. The woman on the left is wearing a grey coat, a light blue turtleneck, and large blue earmuffs. She is smiling and looking towards the man. The man on the right is wearing a bright yellow puffer jacket, a red knit beanie, and has a plaid sleeve visible. He is looking back at the woman with a smile. The background shows a building with a window and some structural elements. A red gradient bar is at the bottom left, where the text is placed.

Kela|Fpa[®]

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisen omavalvontaraportti

Syyskuu-joulukuu 2025

Omavalvontaraportti

Kela järjestää korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon, ja Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS) tuottaa palvelut valtakunnallisesti. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023, valvontalaki) edellyttää, että Kela korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palvelujen järjestäjänä julkaisee omavalvontaohjelman ja seuraa sen toteutumista. Kela julkaisee omavalvontaraportin neljän kuukauden välein.

Kela valvoo ja ohjaa järjestämäänsä korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palvelua jatkuvasti. Omavalvonnan suunnittelussa ja ohjauksessa käytettävät työkalut kuvataan omavalvonnan vuosikellossa. Myös Kelan YTHS:lle asettamat tavoitteet ohjaavat omavalvontaa. Tutustu Kelan korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisen [omavalvontaohjelmaan](#).

Tutustu myös YTHS:n [omavalvontaohjelmaan](#) ja [palveluyksikkökohtaisiin omavalvontasuunnitelmiin](#).

Tämä omavalvontaraportti käsittää Kelan järjestämän korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon omavalvonnan havainnot ja toimenpiteet ajalta 1.9.-31.12.2025.

Kelan YTHS:lle asettamat tavoitteet vuodelle 2025

1

YTHS:n toiminta- ja taloustietojen raportoinnin kehittäminen

2

Hoitoon pääsyn toteutuminen voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti

3

Erityisen tuen tarpeessa olevien ja paljon palveluita käyttävien opiskelijoiden tuen tehostaminen

4

YTHS:n ja hyvinvointialueiden/Helsingin kaupungin/HUS-yhtymän välisen yhteistyön kehittäminen

5

Opiskeluterveydenhuollon resurssien käytön optimointi

Omaavalonnan seurannan kohteet

Saatavuus Kela seuraa säännöllisesti, millaisessa ajassa opiskelijan yhteydenotto käsitellään sekä sitä, millaisessa ajassa YTHS:lle pääsee hoitoon. Opiskeluterveydenhuoltolaissa säädetään yhteyden saamisesta ja hoidon tarpeen arvion tekemisestä sekä hoitoon pääsystä.

Yhdenvertaisuus Kela seuraa opiskelijoiden yhdenvertaisuuden toteutumista opiskeluterveydenhuollon palveluissa. Tällä tarkoitetaan esimerkiksi palveluiden yhdenvertaista saatavuutta ja saavutettavuutta. Kela seuraa ja arvioi näiden toteutumista muun muassa YTHS:n alueellisten hoitoon pääsytietojen avulla.

Turvallisuus ja laatu Kela seuraa YTHS:n tuottamien opiskeluterveydenhuollon palveluiden laatua ensisijaisesti saamiensa palautteiden avulla. Lisäksi palveluiden laatua seurataan ja arvioidaan mahdollisten muistutusten ja kanteluiden kautta. YTHS raportoi Kelalle turvallisuusluvuista, kuten vaaratapahtumista, kuukausittain.

Käsitteitä

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuolto

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuoltoon kuuluvat yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijoille suunnatut perusterveydenhuollon tasoiset yleis- ja mielenterveyden sekä suunterveyden palvelut.

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetussa laissa (695/2019) säädetään yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä ja tuottamisesta. Opiskeluterveydenhuollolla tarkoitetaan terveydenhuoltolain (1326/2010) 17 §:ssä tarkoitettuja palveluita. Palveluiden sisällöstä säädetään myös neuvola-toiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (338/2011).

Kela korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestäjänä

Kela vastaa korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä valtakunnallisesti. Palveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta säädetään korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetussa laissa (695/2019, opiskeluterveydenhuoltolaki) ja terveydenhuoltolaissa (1326/2010).

Palveluntuottaja, Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö

Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS) on valtakunnallinen opiskeluterveydenhuollon palveluntuottaja. Se tuottaa perusterveydenhuollon tasoiset yleisterveyden-, mielenterveyden- ja suun terveydenhuollon palvelut korkeakouluopiskelijoille, jotka suorittavat perustutkintoa ja jotka ovat ilmoittautuneet läsnä oleviksi.

Omavalvonta opiskeluterveydenhuollon järjestämisessä

Omavalvonnan avulla Kela arvioi omaa toimintaansa ja kehittää sitä. Omavalvonnalla varmistetaan korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon saatavuus ja saavutettavuus, laatu ja turvallisuus sekä yhdenvertaisuus. Kela toteuttaa omavalvontaa yhteistyössä YTHS:n kanssa.

Omavalvontaohjelma opiskeluterveydenhuollon järjestämisessä

Kelan on laadittava omavalvontaohjelma toiminnastaan korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestäjänä. Omavalvontaohjelmassaan Kela kuvaa tavat, joilla se varmistaa, että se hoitaa korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisen niin, että lain vaatimukset täyttyvät. Ohjelmaan on kirjattu, miten Kela seuraa YTHS:n tuottamien palvelujen toteutumista, turvallisuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta sekä sitä, miten havaitut puutteet korjataan.

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon tunnusluvut vuodelta 2024

Läsnäolevaksi ilmoittautuneiden opiskelijoiden keskiarvo

301 011

Yleis- ja mielenterveyden palveluita käyttäneet opiskelijat 41 %

Suunterveyden palveluita käyttäneet opiskelijat 29 %

Opiskeluterveydenhuollon kokonaiskustannukset:

88 591 220,26 €

Toteutunut kansallinen opiskelijakohtainen kustannus:

289,6 €

Korkeakouluopiskelijoiden terveydenhoitomaksu:
71,2 €

YTHS:n tekemät opiskeluympäristön tarkastukset:

6 kpl

Kelan tekemät auditoinnit:

6 kpl

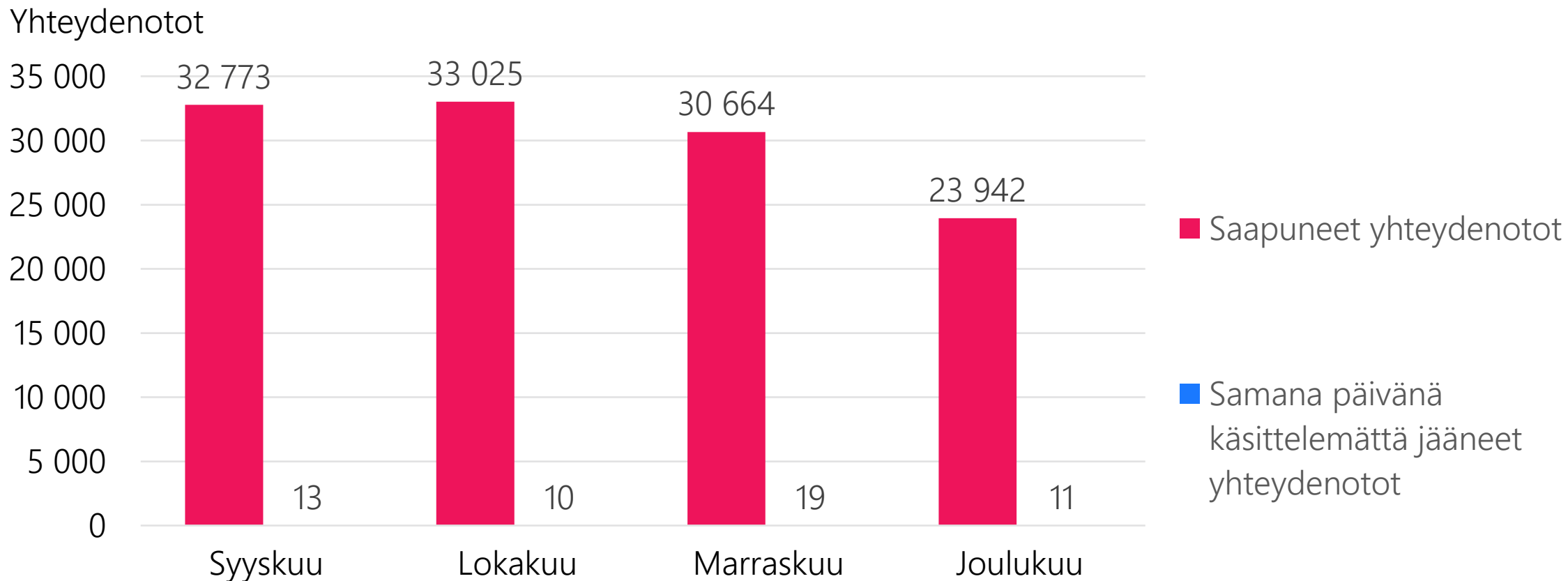

Saatavuus ja yhdenvertaisuus

Kelan omavalvontaraportti korkeakouluopiskelijan opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä syyskuu-joulukuu 2025

Yleis- ja mielenterveys: Yhteydenotot 1.9.-31.12.2025*

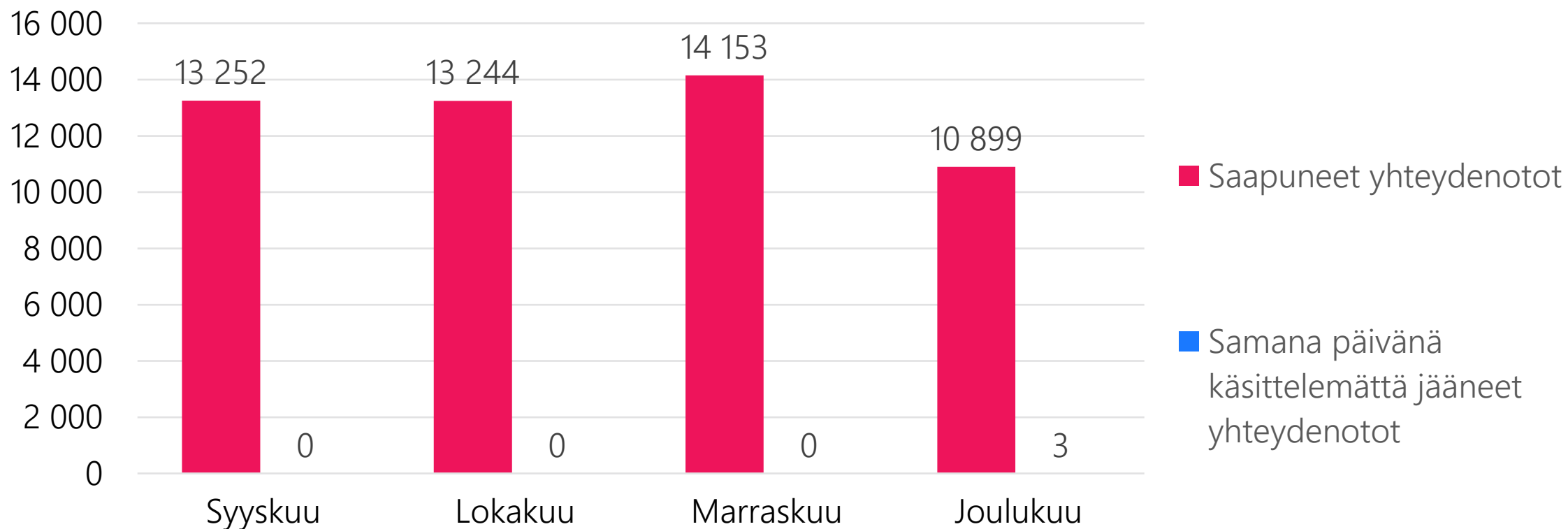
* Puhelin, lomakkeet, chat. Tiedot: YTHS.

Suunterveys: Yhteydenotot 1.9.-31.12.2025*

* Puhelin, lomakkeet, chat. Tiedot: YTHS.

Yhteydenotot

Yhteyden saaminen ja hoitoon pääsy

Opiskeluterveydenhuoltolain mukaisesti opiskelijan tulee saada arkipäivisin aukioloaikoina yhteys YTHS:n palvelupisteeseen ja yksilöllinen arvio hoidon tai tutkimuksen tarpeesta ja kiireellisyydestä tulee tehdä yhteydenottopäivänä.

[YTHS: Yhteydensaanti ja hoidon tarpeen arviointi](#)

YTHS:n on julkaistava kustakin palvelupisteestään kuukausittain yleisessä tietoverkossa edellistä kalenterikuukautta koskevat tunnusluvut siitä, miten opiskeluterveydenhuoltolain 10, 10 a ja 10 b §:ssä säädettyjen enimmäisaikojen noudattaminen toteutui. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) tuottaa tunnusluvut saamiensa tietojen perusteella.

[THL: Kiireetön hoitoon pääsy yleis- ja mielenterveyden palveluissa](#)

[THL: Kiireetön hoitoon pääsy suunterveydessä](#)

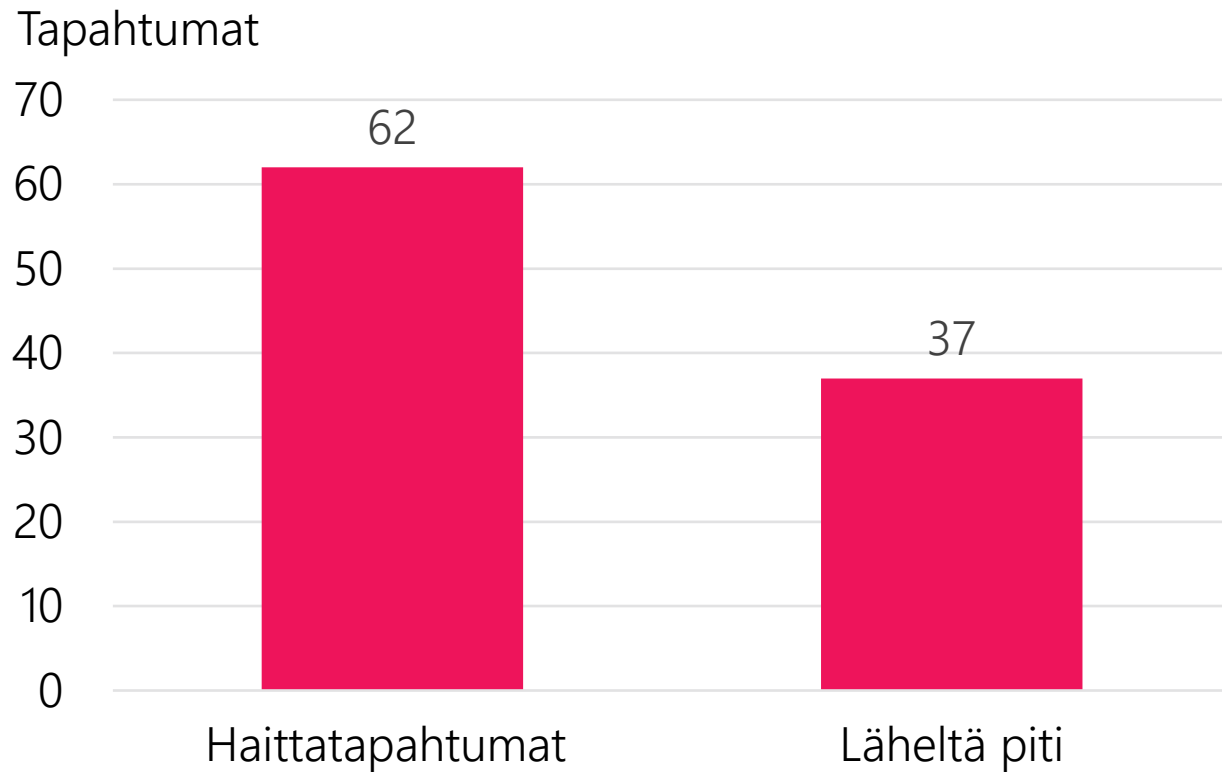

Turvallisuus ja laatu

Kelan omavalvontaraportti korkeakouluopiskelijan opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä syyskuu-joulukuu 2025

Vaaratapahtumat 1.9.-31.12.2025*

* Tiedot: YTHS.

Vaaratapahtumat yhteensä 99 kpl

Yleisimmät
haittatapahtuman
aiheuttajat:

- toimintatavat
- työympäristö ja
-välineet, resurssit
- kommunikointi
tai tiedonkulku

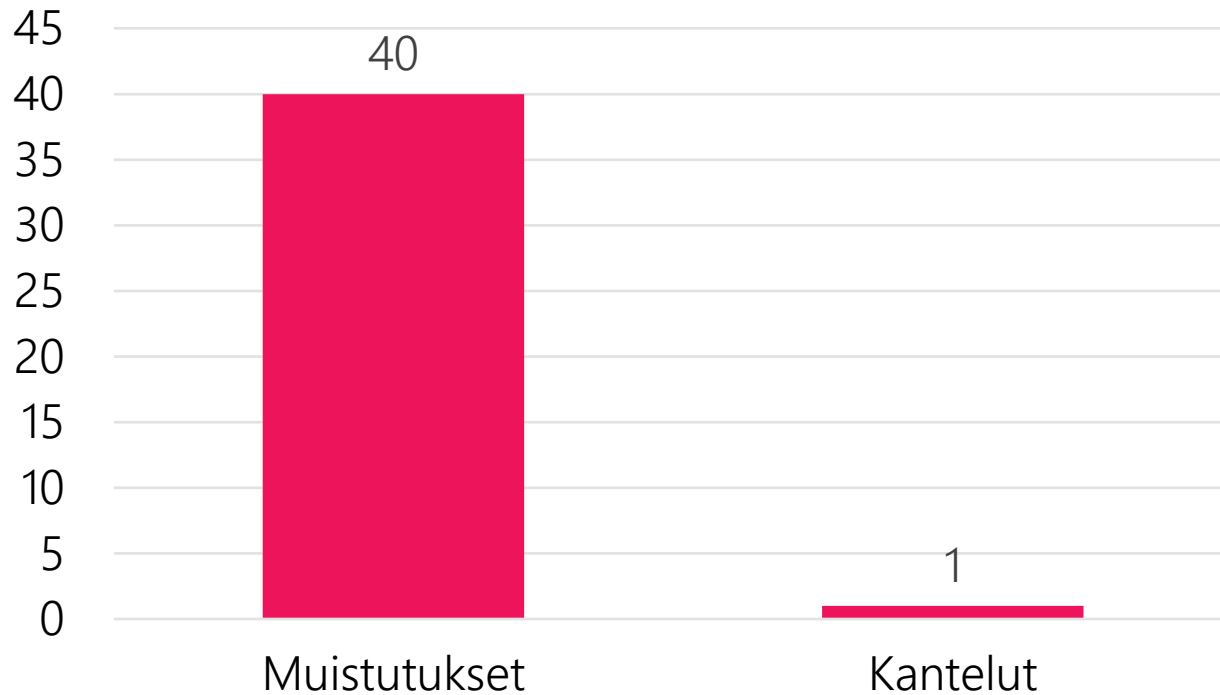
Yleisimmät läheltä piti
-tapahtuman aiheuttajat:

- toimintatavat
- työympäristö ja
-välineet, resurssit
- kommunikointi
tai tiedonkulku

Muistutukset ja kantelut 1.9.-31.12.2025*

* Tiedot: YTHS.

Tapahtumat

Muistutukset ja kantelut yhteensä 41 kpl

Yleisimmät
muistutukset
potilasoikeudellisen
luokittelun mukaan:

- hoitovahinkoepäily
- hoitoon liittyvä informointi
- hoidon saatavuus ja saavutettavuus

Yleisimmät kantelut
potilasoikeudellisen
luokittelun mukaan:

- kuulluksi tuleminen
- itsemääräämisoikeus ja hoitotahto

Kelalle tulleet asiakaspalautteet

Asiakaspalautteiden
määrä yhteensä
28 kpl

Palautteiden aiheet:

- **Terveystenhoitomaksu**
 - Maksamisen laskuttomuus, toive e-laskusta ja viivakoodillisesta laskusta
 - Maksun maksamisen pakollisuus, vaikka ei käytä palveluita tai palvelua ei ole saatavilla
 - Moite siitä, että ilmoitukset maksusta tulevat vain Suomi.fi-palveluun
 - Informaation puute ja tietojen löytämisen hankaluus
- **Palvelupisteiden ristiinkäyttömahdollisuus**
- **Palvelun saatavuus**

Omavalvontaohjelman toteutumisen seurannan havainnot ja toimenpiteet

Kelan omavalvontaraportti korkeakouluopiskelijan opiskeluterveydenhuollon
järjestämisestä syyskuu-joulukuu 2025

Omavalvonnan havainnot ja toimenpiteet

Hoitoon pääsy YTHS:n Kelalle toimittamien tietojen mukaan yhteyden saaminen on tarkastelujaksolla parantunut ja yhteydenotot on pääsääntöisesti käsitelty samana päivänä opiskeluterveydenhuoltolain 10 §:n mukaisesti. Myös hoitoon pääsy opiskeluterveydenhuoltolain 10 a §:n edellyttämässä ajassa erityisesti alle 23-vuotiaiden opiskelijoiden on parantunut yleis- ja mielenterveyden palveluissa. Kela edellyttää, että YTHS jatkaa tarvittavia toimenpiteitä opiskelijoiden yhteyden saamisen ja hoitoon pääsyn varmistamiseksi.

Auditoinnit Tarkastelujaksolla Kela on auditoinut kolme YTHS:n palvelupistettä. Auditointien keskeisimmät havainnot liittyivät hoitoon pääsyyn, toiminnan raportointiin ja palveluyksikkökohtaiseen omavalvonnan dokumentointiin. Kela edellyttää YTHS:tä tekemään tarvittavat toimenpiteet havaintojen korjaamiseksi. Kela seuraa auditointihavaintojen korjaavien toimenpiteiden toteutumista.

Muistutukset ja kantelut YTHS ei ole raportoinut Kelalle riittäviä tietoja potilasturvallisuuteen liittyvistä tapahtumista. Kela edellyttää, että YTHS raportoi turvallisuusluvut ja tiedot potilasturvallisuuteen liittyvistä tapahtumista Kelalle kuukausittain.